

**Tiszacsege Város Önkormányzatának
Gazdasági Programja
2020-2024**

Tiszacsege

2021.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Helyzetelemzés	5
2.1. Település rövid története.....	5
2.2. Demográfiai adatok.....	5
2.3. A település megközelíthetősége, vonalas infrastruktúrája	6
2.4. Nevelési, oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózat.....	7
2.5. Önkormányzat gazdálkodása	8
2.6. Közszolgáltatások	9
2.7. Városfejlesztés	10
2.8. Tiszacsege gazdasága.....	10
2.9. Településen működő civil szervezetek.....	11
2.10. Megvalósított fejlesztések a 2014-2020-as időszakban	12
2.11. SWOT-analízis.....	14
3. A település gazdasági helyzete	16
3.1. Tiszacsege Város gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények	16
3.2. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése.....	17
4. Tiszacsege városfejlesztési céljai.....	19
4.1. A városfejlesztés legfontosabb kihívásai	19
4.2. A stratégia elemei.....	20
4.3. Célrendszer összefoglalása.....	21
4.4. Prioritások bemutatása	22
4.5. Intézkedéscsoportok bemutatása.....	25
5. Tiszacsege városfejlesztésnek tervezett projektjei, jövőképe	31
6. Indikátorok.....	35

1. Bevezetés

Tiszacsege Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2015. április 30-án a 61/2015. (IV.30.) KT. sz. határozatával fogadta el az önkormányzat 2015-2019. év közötti Gazdaság Programjának tervét. Arra való tekintettel, hogy 2020. október 18-án Tiszacsegen időközi önkormányzati választásokat tartottak, az újonnan alakuló képviselő-testületnek az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálnia, és legalább a ciklusidő végéig kiegészítenie a meglévő gazdasági programot, fejlesztési tervet.

A gazdasági program célja, hogy Tiszacsege Város számára kijelölje azokat a fejlesztési irányvonalakat, amelyeket az elkövetkezendő években célszerű követni, annak érdekében, hogy a településen élők életszínvonala és a gazdaság versenyképessége emelkedni tudjon.

A gazdasági program az Önkormányzat számára — illeszkedve a területfejlesztési koncepciókhoz — helyi szinten határozza meg azokat a célokat, az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatokat, amelyek olyan fejlesztési projektekre épülnek, amelyek a helyi (társadalmi, gazdasági, környezeti) adottságokat figyelembe véve biztosítják a város hosszú távú és fenntartható fejlődését, valamint a lakosság érdekeit.

A felülvizsgálat jogalapját Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a képezi, amely az alábbiak szerint rendelkezik a gazdasági program készítésének kötelezettségéről:

- A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevételével mellett fejlődjön tovább.
- A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.
- A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei és a járási területfejlesztési programok,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a képviselő-testület és polgármester elképzelései, javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban foglaltak olyan irányelv-gyűjteménynek tekinthetők, melynek megvalósítási szándékát Csökmő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete kinyilatkoztatta. A program végrehajtásának ütemezését az éves költségvetések tartalmazzák.

2. Helyzetelemzés

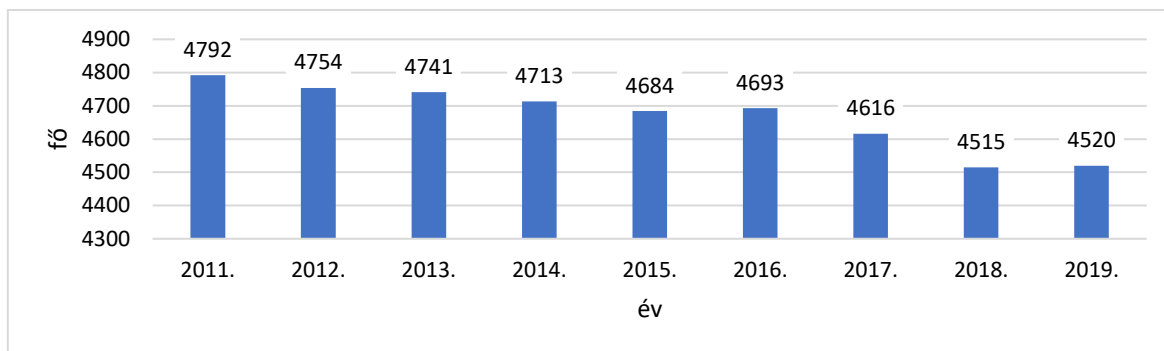
2.1. Település rövid története

A Tiszacsege nevének kialakulásáról nincs egységes álláspont. Egyes források szerint onnan ered, hogy a Tisza ezen szakaszán sok kecségét fogtak ki, amely ma már ritkának számít, más források szerint a halfogáshoz használt ősi eszköznek a nevével a „cége” szóval azonosították. A harmadik elképzelés szerint viszont a „Csege” honfoglalás-kori magas tisztséget betöltő személynévből alakult ki.

A település már az Árpád-korban lakott volt, amelyet először 1248-ban említenek IV. Béla király adománylevelében, amelyben az egri püspökségnek adományozta a már akkor országos jelentőségű révvel rendelkező települést, amelynek birtoklása kereskedelmi és katonai szempontok miatt is jelentős volt. A Tiszántúlról a nyugatra irányuló marhakereskedelem főútvonala itt haladt át. 1478-tól a debreceni mészáros céh is ezt az útvonalat használta. XVIII. századtól a falu földesura a Vay család. Abban az időszakban jelentős betelepedés történt. A város legrégebbi kőépülete a barokk külsejű református templom, amely egy középkori gótikus épület maradványait rejt magába. A városban található az 1833-ban épült „Zsellérház”, amely 1962-óta, mint múzeum fogadja a látogatókat, benne a XIX. századi Csege lakóinak életkörülményeit bemutató kiállítással. A Hortobágyi Nemzeti Park északnyugati kapujában fekvő településnek ma közel 4700 fő lakosa van. Az 1972-ben feltárt 80 C0-os termálvízre épült a három gyógymedencés strandfürdő és a csónakázó-tó. A településhez tartozó Kácsa-szigeti Holt-Tisza és környezete fokozottan védett természetvédelmi terület, értékes élővilágnak ad otthont. A várost rendszeresen közlekedő, motoros komp köti össze a Tisza túlsópartján lévő Ároktővel.

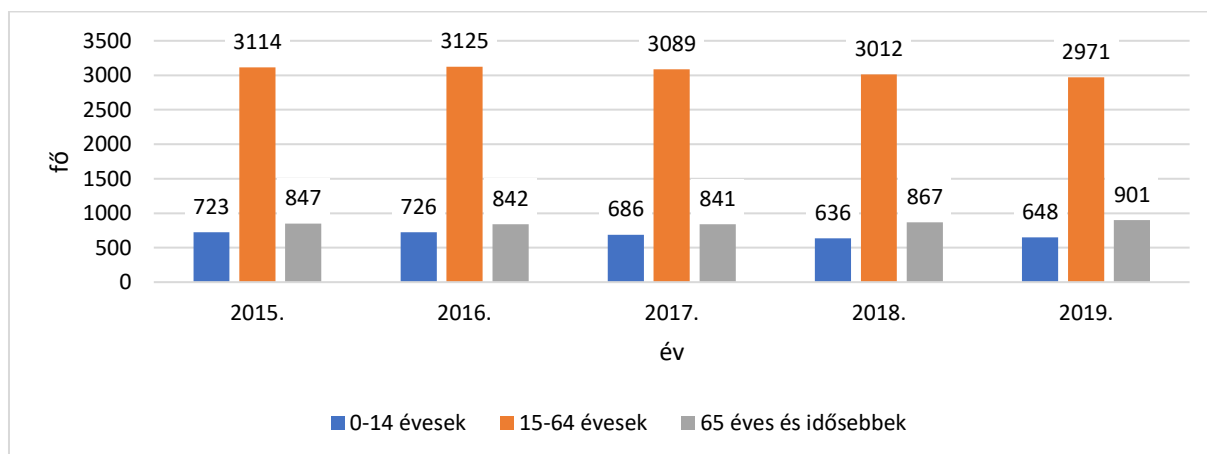
2.2. Demográfiai adatok

A demográfiai adatok alapján megállapítható, hogy Tiszacsege lakónépessége csökkenő tendenciát mutatott 2011 és 2019 között. 2011-ben 4792 fő alkotta a település lakónépességét, amely 2019-ben már csak 4520 fő volt. Ennek a tendenciának a hátterében a fiatal, képzett lakosság folyamatos elvándorlása áll, amelynek következtében csökken a település munkaerőpotenciálja és folyamatosan elöregedik a népessége, egyre kevesebben lépnek a gazdaságilag aktív korba.

1. ábra: Tiszacsege lakónépessége 2011 és 2019 között
forrás: KSH

A népesség korcsoportos összetétele alapján a 0-14 évesek aránya csökken, csak 2018 és 2019 közte figyelhető meg egy enyhe növekedés. Ezzel párhuzamosan a 65 év felettek aránya növekszik. A 15 és 64 év közöttiek száma 2016 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Az idősek növekvő aránya a jövőben egyre nagyobb terhet fog róni a lakosságra és egyre nagyobb igényeket fog támasztani az egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal szemben.

2. ábra Tiszacsege lakónépességének korcsoportos összetétele 2015 és 2019 között
forrás: KSH

2.3.A település megközelíthetősége, vonalas infrastruktúrája

Tiszacsege Hajdú-Bihar megye északnyugati csücskében található, közigazgatási területe 136,4 km². A város Debrecentől, a megyeszékhelytől 55 km-re, a szomszédos Szabolcs-Szatmár-Bereg megye megyeszékhelyétől, Nyíregyházától 88 km-re, Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelyétől, Miskolctól 84 km-re fekszik. Egyeken keresztülhaladva a 3315-ös úton 18 km távolságra csatlakozik a 33-as főúthoz, északi irányban Polgárnál pedig ugyanezen az úton a 35-ös közúthoz és az M3-as autópályához kapcsolódik. A 29 km-re fekvő Balmazújvároson keresztül, a 3316-os útról a 33-as útra térve lehet a 60 km-re fekvő megyeszékhelyet elérni. A

3307-es úton – a Tiszacsege-Ároktő között közlekedő komppal – a szomszédos Borsod-Abaúj-Zemplén megyei településekkel lehet kapcsolatot teremteni. Tömegközlekedéssel történő megközelítése vasútvonalon Egyekig (Debrecen-Füzesabony; MÁV 108. sz. vonal), illetve autóbusz járaton lehetséges.

A város belső önkormányzati úthálózata részben kielégítő minőségű, aszfalttal burkolt, de vannak utcák melyek szilárd burkolat kiépítésére várnak. Az infrastruktúra fejlesztés alapvető szempontja, hogy legyen tere a gazdaság, a kereskedelem, a szolgáltatások fejlődésének.

A település az országos, regionális és megyei területrendezési tervekkel összhangban közreműködik az országos közúthálózat városkörnyéki fejlesztésének előkészítésében, valamint az állami kezelésben lévő utakhoz kapcsolódóan a közös fejlesztések előkészítésében. A jövőben kiemelt célként jelenik meg a város megközelíthetőségi feltételeit javítása a már korábban megkezdett közúthálózati rekonstrukciós feladatokkal együtt. Ezen kívül az ipari üzemek, telephelyek infrastrukturális feltételeinek biztosításán belül az érintett társaságokkal együttműködve kerül fejlesztésre az ipari és gazdasági területek úthálózat, infrastrukturális ellátottság.

2.4. Nevelési, oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózat

A helyi alapfokú oktatás jelenleg a Tiszacsegei Fekete István Általános Iskolában egy telephelyen valósul meg. Az általános iskolai tanulók száma a lakosság létszámán csökkenésével arányosan csökken, jelenleg közel 360 fő. Az utóbbi években a bölcsődei, óvodai gyermeklétszám is csökkenő tendenciát mutat, azonban egyre növekszik a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek száma.

A lakossági szolgáltatások csak részben biztosítottak a településen, az egészségügyi és szociális hálózat mind intézményi háttérében, mind az ellátás színvonalában hiányosságokkal küszködik. Jelenleg Tiszacsegén 2 védőnői körzet van. Az egészségügyi ellátást 2 háziorvos, 1 gyermekorvos és 2 fogorvos látja el. Az alapellátást biztosító épületek, valamint azok felszereltsége a minimum-követelményeknek megfelelnek, de felújításra vagy újra való kiváltására szorulnak. Az épület felújítása helyett elhelyezett egészségház létesítése lenne célszerű.

A szociális étkeztetésre, a házi segítségnyújtásra és az idősek nappali ellátására is biztosít lehetőséget a település szociális ellátó rendszere.

A betegek gyógyulását és a lakosság rekreációját a város peremén kiépült strand segíti, mely téliésített melegvizes felnőtt-, gyermek- és hideg vizes úszómedencével rendelkezik. A 73 °C-os termálvíz gyógyhatású, amely idegenforgalmi vonzerőt is jelent. A romló infrastrukturális feltételek, valamint a szigorodó törvényi előírásokban foglalt teljesítésének kötelezettségei egyre nehezítik az intézmények működtetését.

2.5.Önkormányzat gazdálkodása

Az önkormányzat bevételei körében továbbra sem számolhatunk a szabad felhasználású állami támogatás számottevő növekedésével. A saját bevételek növekedése teremthet forrást a városfejlesztéshez, a közszolgáltatásokhoz. A saját bevételek körében meghatározóak a helyi adókból származók, az idegenforgalmi, illetve iparüzési adóbevétel. Az igazságos közteherviselés elve alapján az önkormányzati feladatok finanszírozhatósága érdekében az adóviselési képességgel rendelkezők továbbra is hozzá kell, hogy járuljanak a közösségi kiadásokhoz. A tervezett adóbevételek megszerzése érdekében a hivatalnak hatékonyabbá kell tenni a behajtást és a végrehajtást, kiterjesztve a közigazgatási bírságokra, tekintettel arra, hogy annak 40%-a helyben marad.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének (pl. utak, közterületek, intézmények) funkciója a közszolgáltatások biztosítása, amelynek állagát javítani, értékét lehetőség szerint növelni kell (karbantartással, felújítással, beruházással). Az önkormányzat vagyona tartósan nem csökkenhet, a forgalomképes vagyon hasznosításából származó bevételeket vagyonszerzésre, beruházásra lehet felhasználni.

Az ésszerű, takarékos gazdálkodás, a fejlesztési tervek legalább pályázati saját részének biztosíthatósága érdekében a működést szolgáló költségvetési kiadások a legszükségesebb mértékűek, valós igényeket szolgálók legyenek.

A költségvetési tervezésben továbbra is előre kiszámítható, célszerű, igazságos, feladatfinanszírozó módszereket kell alkalmazni. Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl, éljenek jobban a pályázatok útján, valamint a civil szervezetek révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, fejlesztésbe integrálásával. E tevékenységüket segítse a hivatal által nyújtott megfelelő információ, a gazdálkodást, a szakmai és egyéb feladatellátást serkentse és honorálja a szakmai teljesítményt, kreativitást, innovációt értékelő érdekeltségi rendszer.

2.6.Közzolgáltatások

A települési önkormányzati közzolgáltatásokat költségvetési szervek (oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi, kulturális, információs intézmények, valamint a polgármesteri hivatal) nyújtják. A szolgáltatók helyzete, az általuk nyújtott szolgáltatások színvonala jó, ám fejlesztésük természetes igény.

A szociális gondoskodás, gondozás céljaira szolgáló pénzeszközök reálértéke legyen összhangban a lakosság szociális helyzetével, az önkormányzat anyagi lehetőségeivel. Az előírt intézményi fejlesztések megvalósítása jelentős ilyen célú állami, valamint EU-s támogatással lehetséges.

Kívánatos a diák- és szabadidősport önkormányzati támogatása, a minőségi sport eredményes folytatásához hozzájárulás, utóbbiban legyen nagyobb szerepe a szponzoroknak.

A kommunális közzolgáltatások körében alapvető feladat a szennyvízhálózat tovább építése, a rákötések számának növelésével, sikeres pályázat esetén új szennyvízhálózat kiépítése.

Az időjárás szélsőségek egyre gyakoribb bekövetkezése nélkülözhetetlenné teszi a belvízelvezető-hálózat építésének, karbantartásának folytatását, a rendkívüli időjárás (pl. nagy havazás, esőzés) káros következményeinek elhárítását. Városunk településképe, közterületeink állapota, idegenforgalmi jellege különösen fontossá teszi a közterületek, fásított, parkosított zöldterületek megóvását, fejlesztését a köztisztaság magas szintű biztosítását. Ezekhez az önkormányzat, a szolgáltatásokat végző intézményeink hatékonyabb munkája mellett, a szervezeteknek, lakosságnak is teljesíteni kell a jogszabályok által rájuk hárított teendőket. A tisztaság, rendezettség sokkal inkább igényesség, szemlélet, semmint pénz kérdése. Amennyiben a kérés, figyelemfelhívás nem vezet eredményre, a hivatalnak élni kell hatósági eszközeivel is, az ingatlanok, az elfőtött levő közterület, a vízvezető árkok rendben tartása, a szervezett hulladékszállítás kötelező igénybevétele, a tiltott hulladéklerakás, szemetelés, rongálás megakadályozása, illetve felszámolása érdekében. Az önkormányzat anyagi helyzete szükségessé teheti a közzolgáltatási díjak inflációt követő mértéke mellett a szükséges szolgáltatásfejlesztéseket is részben fedező módú megállapítását, természetesen figyelembe véve az igénybe vevők anyagi teherbíró képességét.

Folytatni kell a szelektív hulladékgyűjtést, valamint gondoskodni kell a lakossági veszélyes hulladékok begyűjtésének megszervezéséről, csökkenteni kell az ártalmatlanításra kerülő települési szilárd hulladék mennyiségét (komposztálás, hulladékudvar működtetésével).

Az idegenforgalom Tiszacsegén stratégiai ágazata lehet, feltételeinek folyamatos javítása a város jövőjének meghatározó tényezője. Kiemelt feladat az önkormányzati tulajdonú gyógyfürdő fejlesztése, a további beruházási célok, tervek meghatározása, megvalósításuk önkormányzat általi segítése, támogatása, valamint vállalkozói tőke bevonása. A turisztikai ágazatban az önkormányzatnak stratégiai szervező, koordináló, szabályozó és érdekképviseleti szerepet kell vállalnia, célirányosan együttműködve az idegenforgalmi szolgáltatókkal, szakmai és állami szervezetekkel. Orientálni és ösztönözni szükséges a szolgáltatások színvonalának javítását, a turizmus minőségivé alakítását, koncentrálni, tervszerűen, hatékonyabban végezni a marketing tevékenységet, színesíteni és vonzóbbá, hagyományteremtővé tenni a szabadidős programokat.

A polgármesteri hivatal közigazgatási közszolgáltatásokat nyújtó önkormányzati költségvetési szerv. Követelmény a magas szakmai színvonal, az önkormányzati jellegű feladatok eredményes ellátása, az ügyfélbarát, gyors, jogszerű, szakszerű, ugyanakkor méltányos, indokolt esetben megfelelően szigorú hatósági ügyintézés, a tájékoztatás és a felvilágosítás fokozása. Ennek elérése és állandó érvényesülése érdekében meg kell határozni és ütemesen meg kell valósítani a fejlesztési, korszerűsítési célokat, mérhetőbbé és ellenőrizhetőbbé tenni a munka mennyiségét és minőségét.

2.7.Városfejlesztés

A lakható, kulturált és vendégeket csábító város mindannyiunk kincse, a városfejlesztés nem csupán önkormányzati feladat. Alapvető önkormányzati teendő viszont a beruházások feltételeinek biztosítása, a befektetéseket vonzó környezet kialakítása és fenntartása. Jogos lakossági elvárás az, hogy az itt élőknek, különösen a fiataloknak legyen perspektívát nyújtó munkahely. Ezért, szakértők bevonásával mielőbb meg kell vizsgálni, hol és hogyan, milyen állami, európai uniós és önkormányzati finanszírozással valósítható meg munkahelyeket kínáló vállalkozások letelepítése. A munkanélküliség legalább időszakos csökkentéséért folytatni szükséges a közhasznú, közcélú foglalkoztatást. Önkormányzati pénzeszközökből, az érintett vállalkozók segítségét is felhasználva továbbra is karban kell tartani a földutakat, a vagyonvédelem érdekében működtetni a polgárőrséget.

2.8.Tiszacsege gazdasága

Tiszacsege a négy településből álló balmazújvárosi kistérség meghatározó kisvárosa. Területfejlesztési szempontból a 95 kedvezményezett kistérségek egyike, ezen belül pedig a 48

leghátrányosabb helyzetű térségek közé tartozik. A térség gazdasági versenyképessége alacsony, melynek fő oka a szerkezetváltás lassú ütemében keresendő.

Az agrárium dominanciája még mindig erős annak ellenére, hogy az ágazat adottságai nem kedvezőek sem az éghajlat, sem a talaj minősége szempontjából.

Az ipar jelenleg kisebb szerepet tölt be a gazdaságban. Jellemző ipari profil kialakulását a térségben megvalósuló beruházások alacsony volumene, a tőke-transzfer hiánya akadályozza. A kistérség nem tud felmutatni a fejlett régiók szintjét megközelítő üzleti infrastruktúrát, amely ösztönzőleg hatna a külföldi befektetőkre.

A meglévő vállalkozásokat jelenleg is tőkeszegénység jellemzi, hátrányuk mind számukban, mind gazdasági teljesítményükben kézzelfogható.

A település közigazgatási területén található kihasználatlan turisztikai vonzerők, természeti adottságok jelentős értékeket hordoznak, ennek ellenére Tiszacsege nem szerepel az ismert turisztikai célállomások között.

Kiugró turisztikai vonzerővel nem rendelkezik a település (pl: Tisza közelsége, Gyógy- és termálvíz, Hortobágyi Nemzeti Park közelsége, kunhalmok, Kék vércsék erdelye, gasztronómia.), de nem sok olyan település van ahol mindezek együtt jelen vannak. A városban több épületet nyilvánítottak műemlékké: a Református templomot, a Zsellérház, Tüzelős-ól múzeumot.

A turisztikai vonzerő fokozása érdekében a város strandfürdője, a Tisza-part, az 500 férőhelyes Holdfény kemping fejlesztésére lenne szükség.

2.9. Településen működő civil szervezetek

- Tiszacsege Ifjúságáért Alapítvány
- “Vackor” Tiszacsegei Óvodai Alapítvány
- Tiszacsegei Horgász és Természetvédelmi Egyesület
- A Tiszacsegei Református Egyház Műemlék Temploma és Orgona Alapítvány
- Nyúlcipő Diák Sport Egyesület
- Tiszacsege Város Kulturájáért Alapítvány
- Tiszacsegei Nyugdíjas Egyesület
- Városi Önkéntes Tűzoltó Egyesület Tiszacsege
- Városi Tiszacsege Sportkör Egyesület

- Tiszacsegei Városőr Egyesület
- Tiszacsegei Hagyományőrző Néptánc Egyesület
- Tiszacsege Vadásztársaság
- Együtt az Értékeinkért Egyesület
- Tiszacsege Fejlődésért Alapítvány
- Csegei Csengőszó Alapítvány
- Csegei Gazdakör

2.10. Megvalósított fejlesztések a 2014-2020-as időszakban

- EFOP-1.2.1-15 - Házasság, gyermekek, munka – családi értékek Tiszacsegén.
Megítélt összeg: 39 978 230 Ft
- EFOP-1.2.1-15 - Tisza- Háló
Megítélt összeg: 37 696 400 Ft
- EFOP-1.2.9-17 - Nők munkaerő piaci szerepének erősítése - Nő-Köz-Pont létrehozása
Megítélt összeg: 199 985 724 Ft
- EFOP-1.4.4-17 - Roma lányok esélyeinek javításáért
Megítélt összeg: 29 999 948 Ft
- EFOP-4.1.2-17 - Tiszacsegei Fekete István Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése
Megítélt összeg: 837 368 788 Ft
- TOP-2.1.2-15-HB1 - Zöld város kialakítása Tiszacsegén
Megítélt összeg: 249 993 875 Ft
- TOP-3.2.1-15-HB1 - Iskola komplex energetikai felújítása Tiszacsegén
Megítélt összeg: 91 885 209 Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 – Közétkeztetés fejlesztése Tiszacsege településen
Megítélt összeg: 19.998.438 Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 – Tiszacsege tiszaközi mezőgazdasági feltáró utak fejlesztése, útkarbantartáshoz szükséges erő- és munkagépek beszerzése
Megítélt összeg: 109.429.742 Ft
- MFP-HOR/2019 – Az orvosi ügyeleti ellátást és a 3-as számú háziorvosi körzetet magában foglaló orvosi rendelő felújítása és orvosi eszközbeszerzés Tiszacsegén
Megítélt összeg: 29.894.293 Ft
- MFP-OUF/2019 - Tiszacsege Városi Óvoda és Bölcsőde kerítésének részleges átépítése

Megítelt összeg: 4.971.897 Ft

- Belügyminisztérium által kiírt önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Tiszacsege, Lehel utca 1644-1688 helyrajzi számig terjedő útszakasz felújítása

Megítelt összeg: 14.582.676 Ft

- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Nemzeti Stadion Fejlesztési Program” - Tiszacsegei műfüves labdarúgó pálya megvalósítása

Megítelt összeg: 41.500.000 Ft

2.11. SWOT-analízis

	Erősségek	Gyengeségek
Társadalmi	<ul style="list-style-type: none"> – Lakosság szennyvízrendszer ellátottsága – A térség területfejlesztési és önkormányzati szereplői körében jelentős pályázat-készítési és projekt megvalósítási tapasztalat gyűlt össze 	<ul style="list-style-type: none"> – Kedvezőtlen demográfiai mutatók – Munkanélküliek (köztük tartós munkanélküliek) magas aránya – Hátrányos helyzetű roma lakosság népességen belüli részaránya magas – Jellemző a versenyképes munkahelyek hiánya, keresetek alacsony szintje – Térségi összefogás hiánya, közösségek szétszóródtak – A helyben élők nem ismerik fel a térség értékeit, lehetőségeit, gyenge aktivitás – Rossz kommunikáció, információ hiány, tájékozatlanság – Országos átlagnál alacsonyabb képzettség, szakember hiány – Problémák megoldását másoktól várjuk – Hagyományok feledésbe merülnek – Bentlakásos szociális intézmény nincs – Korszerű egészségcentrum hiánya
Gazdasági	<ul style="list-style-type: none"> – M3 autópálya Polgárig terjedő szakaszának megépülése révén javult a térség elérhetősége – Termálvíz, mint erőforrás megléte, téliesített gyógyfürdő jelenléte – Idegenforgalmi vonzerővel bíró kulturális adottságok 	<ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos ágazati szerkezet konzerválódása – Gazdasági, különösen a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek mérete elaprózott – Mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozása nem jellemző – A helyi vállalkozások jövedelemtermelő- és munkahelyteremtő képessége alacsony – A térség tökevonó képessége alacsony – Tervszerű kisvárosias településközpont hiánya – Az üzleti infrastruktúrák és szolgáltatások szintje elégtelen – A megyén belüli közúti, vasúti elérhetőség gyenge, a helyi utak műszaki állapota rossz – Hiányos közműellátottság: alacsony a szennyvíz-hálózatba bekapcsolt lakások aránya – Fejletlen, kiépítetlen turisztikai infrastruktúra (szálláshelyek, vendéglátó egységek, partszakaszok, uszodák) – A turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások többségének színvonala alacsony – Turisztikai, térségi marketing és komplex turisztikai termékcsomagok hiánya
Természeti	<ul style="list-style-type: none"> – Kedvező természeti adottságok (Tisza, HNP, jelentős a Natura 2000 területek aránya, gazdag madárvilág, őshonos növénytársulások, halastavak) – Alacsony levegőszennyezettség – A mezőgazdasági területek jelentős része agrár-környezetgazdálkodási programban vesz részt – Jelentős a biogazdálkodás – Jelentős a védett területek aránya a térségben 	<ul style="list-style-type: none"> – Alacsony erdőszültség

	Lehetőségek	Veszélyek
Társadalmi	<ul style="list-style-type: none"> – Emelkedik a lakosság képzettségi szintje – A természeti, kulturális értékeinek felismerése megtörténik – Javul a jövedelmi helyzet – Csökken az elvándorlás – A fiatalok, nők lehetősége, a roma lakosság helyzete javul a térségben 	<ul style="list-style-type: none"> – Társadalmi összefogást bénító kommunikáció, média – Folytatódik a hátrányos helyzetű csoportok leszakadása, szociális válság – Erősödik a jövedelmi differenciálódás – Képzett fiatal munkaerő elvándorlásának fokozódása
Gazdasági	<ul style="list-style-type: none"> – Összefogás következtében javul a mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek struktúrája – Nő a mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozása, a helyi vállalkozások jövedelemtermelő- és munkahelyteremtő képessége – Nő a térség termékei (bio-élelmiszerek, gyógynövények, kézműipari termékei) iránti kereslet – Javul térség tőkevonzó képessége – Az üzleti infrastruktúrák és szolgáltatások szintjének emelkedése – Országosan növekedik a turisztikai szolgáltatások iránti kereslet, elsősorban a belföldi lakosság körében. – A turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások színvonala kedvezőbbé válik – Elkészül egy komplex turisztikai termécsomag (falusi-, öko-, gyógy-, termál-, kerékpár- turizmus) a térségre 	<ul style="list-style-type: none"> – Konzerválódik a hagyományos gazdasági szerkezet, megmarad a nyersanyagtermelők kiszolgáltatottsága (természeti korlátok, termékpálya szereplői által) – Tovább romlik a térség tőkevonzó képessége – Tovább romlik az üzleti infrastruktúra és szolgáltatások színvonala – Összefogás hiányában nem megfelelő marketing – Alacsony színvonalú kínálat miatt a turisztikai-idegenforgalmi szolgáltatások kereslete elmarad
Természeti	<ul style="list-style-type: none"> – Természetvédelmi területek jelentőségének felértékelődése a lakosság körében is – A biogazdálkodásba vont területek további emelkedése – Ökoturizmusra épített szolgáltatások kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> – Természeti-környezeti katasztrófák bekövetkezése – A természeti erőforrásokat veszélyeztető külső szennyezés eléri a térséget
Intézményi	<ul style="list-style-type: none"> – A telekommunikációs szolgáltatások és Internet elérhetőség javulása 	<ul style="list-style-type: none"> – Az Uniós támogatásokat kezelő hazai intézményrendszer elégtelen szabályozása, működése

3. A település gazdasági helyzete

3.1. Tiszacsege Város gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

A Magyarország Kormányának gazdaságpolitikai célkitűzései:

A Kormány korábbi gazdaságpolitikájának eredményeként a magyar gazdaság szerkezete 2018-ra átalakult. A következő időszakra irányuló tervezésben ezért a növekedés magasabb fokozatra való kapcsolása kerül előtérbe. Ehhez olyan gazdaságpolitikára van szükség, amely minőségi javulást eredményez Magyarországon. Emiatt az elkövetkező időszakban kulcsfontosságú a versenyképesség és a termelékenység további javítása, melynek érdekében elengedhetetlen a hazai innováció elősegítése, az infrastrukturális beruházások végrehajtása és a magasabb hozzáadott értékkel bíró szolgáltatások és termékek előállításának támogatása. A gazdaság magas növekedési ütemének fenntartásával és a fegyelmezett költségvetési politika folytatásával, folyamatosan csökkenő GDP arányos hiánnyal a tervek szerint 2022-re elérhetővé válik a 60% alatti GDP-arányos államadósság-ráta. A munkaadói és a munkavállalói érdekképviselőkkel kötött megállapodás nyomán a bérekre rakódó közterhek 2022-re a régiós átlag alá csökkenhetnek. A vállalatok és az oktatásban résztvevők szorosabb összekapcsolásával nőhetnek a vállalati képzőhelyek, ami tovább segítheti a foglalkoztatás növekedését. 2020-ra pedig a gazdaságban meglévő tartalékok aktivizálása révén 1 millió új munkahely létrehozása valósulhatott volna meg 10 év alatt.

A kormány gazdasági programja kitér az állami, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási reformra.

A modern szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány folytatni kívánja a megkezdett elektronikus önkormányzati szolgáltatások általánosítását, kibővítését, felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat.

2020 különleges év Európában és Magyarországon is. A koronavírus (COVID–19) okozta járványügyi veszélyhelyzet korábban nem tapasztalt, világméretű sokkot okozott, annak egyelőre beláthatatlan társadalmi és gazdasági hatásaival. Magyarországon a Kormány számos azonnali közegészségügyi, biztonsági intézkedést hozott márciusban a tömeges járvány elkerülése érdekében, amelyet áprilisban a túlzott gazdasági visszaesés elkerülése érdekében a

költségvetés jelentős átalakításával és háromlépcsős Gazdaságvédelmi Akcióterv meghirdetésével folytatott.

A válság leküzdéséhez és a konvergencia folytatásához azonban elengedhetetlen a vállalkozások megerősítése, a beruházások fenntartása és a tőkefelhalmozás folytatása, mind a fizikai infrastruktúrában, mind a humán tőkében. Olyan szakpolitikákra van szükség, amelyek segítik a vállalkozások válságálló képességének, termelékenységének növekedését, a nemzetközi versenyképességünk javulását, valamint az új technológiák adaptációját, sőt hazai fejlesztését is. Magyarország számára kiemelt cél a teljes foglalkoztatás elérése és a családok támogatása, ami szintén támogatja a versenyképesség növelését megalapozó célokat. Valamint az Európai Unióval közösen kell kialakítanunk a fenntartható, klímasemleges fejlődést támogató szakpolitikai eszközrendszert. 2020 elején a magyar gazdaság erős fundamentumokkal rendelkezett: mind a reálgazdasági, mind az egyes szektorok és az ország egészének pénzügyi egyensúlyára vonatkozóan. Ezek a kedvező feltételek egyfelől lehetővé tették, hogy a koronavírus-járvány által okozott gazdasági hatások kivédésére a Kormány nagy horderejű intézkedéscsomagot mozgósíthasson, másfelől megalapozzák azt a várakozást, hogy a járványveszély enyhülésével a magyar gazdaság gyorsan regenerálódhat és visszatérhet dinamikus növekedési pályájára. (forrás: Magyarország Konvergencia Programja 2018-2022)

3.2.A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

A pályázati források folyamatos figyelése, igénylése és megszerzése fontos feladat annak érdekében, hogy az elérni kívánt fejlesztési célokat meg tudja valósítani a település.

Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni, olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).

Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira gazdasági (homokbánya nyitása, BMW gyár beszállítói kör esetleges ide települése), a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

4. Tiszacsege városfejlesztési céljai

A Gazdasági Program általános és hosszú távú célja az életminőség javítása az egyéni és közösségi jövedelmek tendenciaszerű növekedése által. A Gazdasági Program specifikus célkitűzései: a gazdaság jövedelemtermelő képességének javítására, a környezetminőség javítása, a foglalkoztatás és a humánerőforrás fejlesztése.

Ezzel összhangban kerültek meghatározásra Tiszacsege város főbb fejlesztési céljai a 2020-2024 közötti időszakra. A gazdasági program a költségvetési egyensúly megteremtése mellett, legfőbb célkitűzésként többek között kisvárosi, turisztikai, bázishoz méltó, korszerű városközpont kialakítását, a helyi foglalkoztatás növelését, a fürdő és üdülőterület fejlesztés megalapozását.

4.1.A városfejlesztés legfontosabb kihívásai

Az összefoglaló helyzetfeltárás és a SWOT analízis ismeretében megállapítható, hogy Tiszacsege számára az elkövetkező időszak legfontosabb kihívásai a következők:

- A település épített környezetének infrastruktúrája több helyen felújításra szorul.
- A kisvárosias településközpont kialakítása
- A hátrányos helyzetű rétegek aránya növekedik, amelynek következtében a szociális gondoskodás egyre nagyobb terhet ró a városra.
- A város munkaerő-piaci szerkezete jelenleg nem képes a magasan képzett, diplomás fiatalok megtartására, így a tudás-intenzív ágazatokhoz szükséges emberi erőforrás elvándorol a városból.
- A turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra és szolgáltatási háttér kiépítése, fejlesztése eseti jelleggel, kistérségi, regionális együttműködés és a környező térségekkel való összehangolás nélkül történik.
- A termál- és gyógyvizek egész évben történő hasznosítása jelenleg részben megoldott.
- Tiszacsege szerepe a kistérségen belül nem elég domináns.
- A romló infrastrukturális feltételek, valamint a szigorodó törvényi előírásokban foglalt teljesítésének kötelezettségei egyre nehezítik az intézmények működtetését. A kihívások fenti listája alapján látható, hogy a város fejlesztéséhez olyan stratégiai célrendszerre van szükség, amely képes komplex, összehangolt választ adni a problémákra.

4.2.A stratégia elemei

A célkitűzések és a stratégia elemei között szoros és összetett kapcsolat mutatható ki. A gazdaság jövedelemtermelő képességének javítására például az infrastruktúra fejlesztése éppúgy hatással van, mint a humánerőforrás fejlesztése. A képzési feltételek javítása ugyanakkor a munkavállaló versenyképességét is növeli, miközben a képzettebb munkaerő nagyobb hozzáadott értéket képes előállítani.

A stratégia elemeinek összeállításakor az önkormányzat, mint speciális társadalmi- gazdasági szereplő eszközrendszeréből kell kiindulni. Az eszközök értékelésénél figyelembe kell venni, hogy az önkormányzat kötelezően ellátandó és önkéntesen felvállalt területeken avatkozik be a hosszú távú cél elérését szolgáló fejlődési folyamatba.

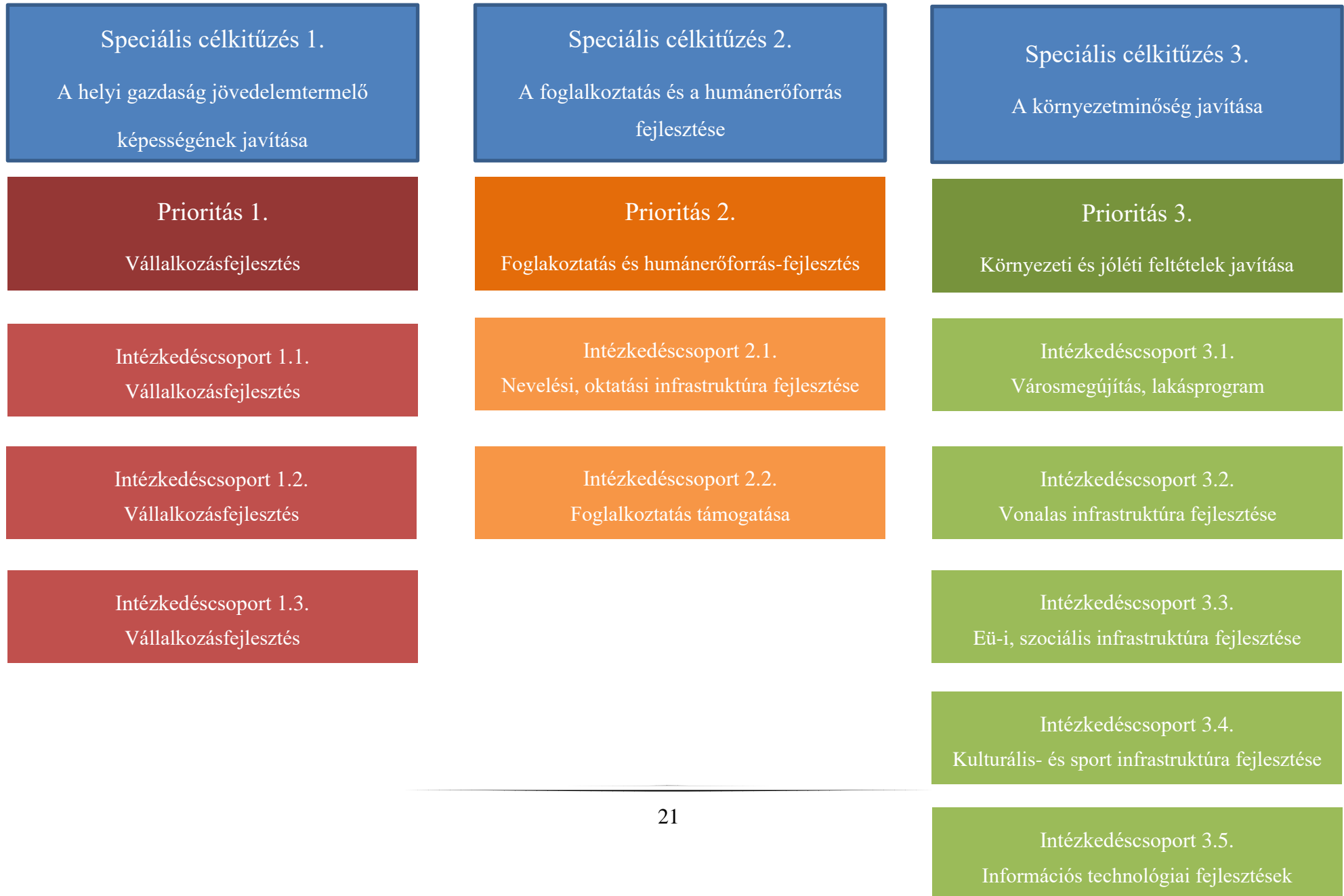
A beavatkozás szférái:

- Területhasználat módja, iránya;
- Ingatlan beruházások;
- Nevelés, oktatás, képzés feltételrendszere;
- Közlekedési infrastruktúra;
- Közműfejlesztések;
- Környezet és természetvédelem;
- Vagyongazdálkodás;

Tiszacsege Város Gazdasági Programja 2020-2024

Átfogó célkitűzés: Életminőség javítása

4.3.Célrendszer összefoglalása

4.4.Prioritások bemutatása

A célkitűzések és az eszközrendszer elemeit figyelembe véve, a gazdasági program alábbi prioritásokat és intézkedéscsoportokat jelöli ki az operatív program számára. A cél-prioritás-intézkedéscsoport rendszer hierarchikusan egymás alá rendeződő.

Prioritás 1.

Vállalkozásfejlesztés

A prioritás azokat az intézkedéscsoportokat gyűjti össze, amelyek közvetlen hatást gyakorolhatnak a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességére, a húzóágazatok megtelepedésére és fejlődésére. Az intézkedéscsoportok célja a vállalkozások innovatív tevékenységének elősegítése, a vállalkozási környezet javítása elsősorban az infrastruktúra fejlesztése révén. A város versenyképességének, jövőbeni prosperitásának fontos elemei a turizmus alapinfrastruktúrájának fejlesztése és a befektetés ösztönzés.

Intézkedéscsoportok:

1.1. A gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport célja a kijelölt ipari területek fejlesztése, amelyek elősegíthetik a helyi kis- és közepes vállalkozások fejlődését – kihasználva a koncentrált telephely nyújtotta előnyöket -, továbbá újak megtelepedését a városban. Az intézkedéscsoport eleddig csekély mértékben jelenlévő, ám perspektivikus iparágak (pl. logisztika) megtelepedését is szolgálja.

1.2. Turizmusfejlesztés

A nemzetközi trendeknek megfelelően kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani az idegenforgalmi ágazatnak, amelynek lényege, hogy közvetlenül transzferál belső jövedelemmé külső jövedelmeket. Az ágazaton belül kitüntetett szerepet tulajdonítunk az egészség-turizmusnak.

1.3. Befektetés-ösztönzés

Annak érdekében, hogy a helyi vállalkozások versenyképessége (így a foglalkoztatás) a jövőben is biztosított legyen, az újítások, az innovatív megoldások alkalmazása meghatározó jelentőségű. Egyfelől tehát az innovatív személet elterjedését hivatott elősegíteni az intézkedéscsoport, másfelől összefogja azokat a tennivalókat, amelyek révén újabb befektetők jelenhetnek meg a helyi gazdaságban.

Prioritás 2.

Foglalkoztatás- és humánerőforrás-fejlesztés

A prioritás azokat az intézkedéscsoportokat fogja össze, amelyek révén egyfelől növekedhet a foglalkoztatási szint, másfelől a foglalkoztatás biztonsága, (egyéni értelemben vett) tervezhetősége. Az önkormányzat az általa fenntartott oktatási intézményekben folyó minőségi munkát tudja befolyásolni, ugyanakkor aktív szerepet játszhat a minőségi munkaerő letelepedésének segítésében is. A gazdasági élet szereplőivel való intenzív kapcsolat elősegítheti a képzési irányoknak a piaci igények szerinti meghatározását is.

Intézkedéscsoportok:

2.1. Nevelési, oktatási infrastruktúra fejlesztése

A településen működő bölcsőde, óvoda és általános iskola épületeinek korszerűsítése, az eszközpark folyamatos fejlesztése, ezáltal a legmagasabb szintű nevelés és oktatás megvalósítása.

2.2. Foglalkoztatás támogatása

Elsősorban olyan stratégiaileg fontos területeken célszerű a beavatkozás, ahol az elérhető jövedelmek nem biztosítják a kvalifikált munkaerő letelepedését a városban.

Prioritás 3.

Környezeti és jóléti feltételek javítása

Annak érdekében, hogy a város megfeleljen a XXI. század talán legfontosabb kihívásának, vagyis polgárai számára a lehető legteljesebb életfeltételeket kínálja, a gazdasági program célrendszerében markánsan meg kell jelennie a természeti és épített környezettel, a jólét közösségi feltételeit biztosító intézmény-rendszerrel foglalkozó elemeknek.

Intézkedéscsoportok:

3.1. Városmegújítás, lakásprogram

Az intézkedéscsoport a város megújításával kapcsolatos feladatokat összegzi. Az intézkedéscsoport projektjeinek megvalósításakor vállalkozói tőke bevonása fokozottan kívánatos. Tiszacsege városközpontjának komplex fejlesztése nemcsak a város kistérségi szerepének erősítéséhez járul hozzá, hanem egy korszerű, európai stílusú város létrejöttéhez is. A fejlesztés magában foglalja a központ vonalas infrastruktúrájának fejlesztését, a

közintézményeinek, közösségi helyszíneinek felújítását, a közterek és sétányok kiépítését, valamint a parkosítás és zöldfelület megújítását.

3.2. Vonalas infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport elemei az elmúlt évek közlekedési infrastruktúra fejlesztéseinek további folytatását jelentik. Az intézkedéscsoport elemi között felújítási munkák mellett nagy jelentőségű új útépitéseket tartalmaz. A közlekedési infrastruktúra részét képezi a járdahálózat folyamatos felújítása, illetve a hiányzó elemek megépítése, valamint a kerékpárút fejlesztése. Ez nemcsak a településen élők számára is hanem a turisták számára is fontos, mivel a Tiszaparton halad át az EuroVelo 11 kerékpárút.

Az intézkedéscsoport egyfelől a klasszikus városterület még hiányzó közműelemeinek lefektetését tartalmazza, másfelől a belterületbe vont külső városrészek infrastrukturális ellátottságának javítását.

3.3. Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése

A lakosság életminőségének alapvető fontosságú eleme az egészségügyi és szociális ellátórendszer minősége, szolgáltatási színvonala ezért kívánatos mind az ellátási formák, mind az ellátórendszer infrastruktúrájának fejlesztése.

3.4. A kulturális és sport infrastruktúra fejlesztése

Az intézkedéscsoport kapcsán a korábban létrehozott kulturális, szabadidő központot kell olyan programokkal és funkciókkal megtölteni, amely nem csak infrastruktúrájával, hanem az aktív tevékenységével is hozzájárul a város kulturális életéhez. Az egészség megőrzésében játszott szerepe miatt a sport – és azon belül is a tömegsport, szabadidő sport feltételeinek folyamatos fejlesztése rendkívüli fontosságú az életminőség szempontjából.

3.5. Információ technológiai fejlesztések

Az intézkedés szorosan kapcsolódik az elektronikus ügyintézés – az e-közigazgatás – kialakításához. Tartalmazza az önkormányzati egyablakos ügyintézés kialakítását, egy olyan portálhálózat kialakítását, amely biztosíthatja bejelentkezést, tájékoztat a feltételekről. Az intézkedés keretében kerülne sor a hálózat idegenforgalmi célú hasznosítására is, amennyiben a portálok általános és több nyelvű információs rendszerként is üzemelnének.

4.5.Intézkedéscsoportok bemutatása

A prioritások és intézkedéscsoportok alatt helyezkednek el az egyes intézkedéscsoportokhoz kapcsoló intézkedések. Az intézkedések a célpiramis alapegységei, a fejlesztési projectek közvetlenül az intézkedésekhez kapcsolódnak.

Intézkedéscsoport 1.1.

Gazdasági infrastruktúra fejlesztése

1.1.1. Ipari övezet, szolgáltatások fejlesztése

Az intézkedés legfontosabb célja a kis- és középvállalkozói réteg számára megteremteni a fejlődés infrastrukturális feltételeit annak érdekében, hogy piaci pozíciójuk, így a foglalkoztatásban betöltött szerepük hosszú távon is szilárd maradjon.

1.1.2. Agrártevékenységek diverzifikációja

Az ágazat szerkezetátalakítására a rossz természeti adottságok (alacsony átlag AK érték) miatt van szükség. Az önkormányzat erre az intézkedésre nincs közvetlen hatással, viszont a szervezői, koordinációs munkálatokban, tanácsadói hálózat megszervezésében szerepet tud vállalni. A város lakóinak (viszonylag nagyszámú agrárvállalkozók, őstermelők miatt) ez egy kritikus intézkedés, melynek kapcsán bizonyos tevékenységi profilváltások valósulnak meg.

1.1.3. Megtermelt termékek hozzáadott értékének növelése

Nem csak településünkön, hanem a térségben is igen alacsony a megtermelt termékek feldolgozottság szintje. Ennek az intézkedésnek a profit helyben-tartásán kívül munkahelyteremtő szerepe is van.

Intézkedéscsoport 1.2.

Turizmusfejlesztés

1.2.1. Termál- és gyógyfürdő rehabilitációs szolgáltatást nyújtó fejlesztése

A termálprogrammal kapcsolatos legfontosabb feladat a négy évszakos vendégfogadás alapfeltételének kiterjesztése a fürdő más medencéire és szolgáltatásaira is. Fürdőfejlesztési koncepcióhoz igazodó ütemezett fejlesztések megvalósítása (vízi színpad stb.). A meghatározott fejlődési iránynak megfelelő (pl. wellness) szolgáltatáscsomag fejlesztése. Gyógy- és rehabilitációs központ létesítésével a fürdő kihasználtságát és a célcsoport kiszélesítését tudjuk elérni, mellyel a szezonális minimalizálását érhetjük el.

1.2.2. Szálláskapacitás fejlesztése

A gyógyvíz idénymentes használhatóságának alpinfrastruktúrán kívüli legfontosabb feltétele szállodaszerű szálláskapacitás megépülése a fürdő közvetlen környezetében. A város legjelentősebb nyári attrakciója igénybevételének viszont ez előbbi lehetőségen kívül fontos feltétele az EU-s előírásoknak eleget tevő kemping jellegű létesítmény kialakítása.

1.2.3. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

A városban töltött vendégéjszakák száma nem számottevő, a turisztikai szolgáltatások hiányosak és színvonaluk is fejlesztésre szorul.

1.2.4. Szervezett turisztikai attrakciók szervezése

A turizmus élénkítése érdekében minél több idegenforgalmi rendezvény szervezését kell eszközölni. Törekedni kell arra, hogy minél több civil szervezet és a vállalkozó önállóan szervezzen rendezvényeket (az önkormányzati programokon kívül), melyek koordinációjában, marketing munkálataiban kell szerepet vállalnia az önkormányzatnak.

1.2.5. Tisza-part fejlesztése

A Tisza-part fejlesztése a településen élők és a turizmus szempontjából is kiemelt intézkedés. A megvalósítás során szem előtt kell tartani mindkét fél érdekeit és olyan turisztikai attrakciókat kialakítani, amely az adott környezetbe illően segíti a település fejlődését. Cél olyan attrakciók kialakítása, amely a turizmus különböző szegmensei iránti fogékony célcsoportok igényeit képes kielégíteni egy megújított, rendezett és új funkciókkal feltöltött környezetben.

Intézkedéscsoport 1.3.

Befektetés-ösztönzés

1.3.1. Innovatív tevékenység támogatása

Annak érdekében, hogy Tiszacsege gazdasága minél nagyobb hozzáadott értéket legyen képes előállítani, továbbá, hogy a foglalkoztatási szerkezetben minél nagyobb arányt képviseljen a magasan kvalifikált munkaerő, a városnak módot kell találnia az innováció. Ennek módja a helyi adórendszerben elhelyezhető preferencia-rendszer.

1.3.2. Befektetés-marketing működtetése

A foglalkoztatási szint emelésének számos feltétele közül az intézkedés új, lehetőség szerint minél magasabb szintű technológiát alkalmazó és versenyképes terméket, szolgáltatást előállító vállalkozások megtelepedését segítené elő Tiszacsegén.

Intézkedéscsoport 2.1.

Nevelési, oktatási infrastruktúra fejlesztése

2.1.1. Intézményrekonstrukció

Az intézkedés az óvodai, általános iskolai épületek felújítását, energetikai korszerűsítését tartalmazza, kettős céllal, az oktatási feltételek javítása és a fenntartási költségek csökkentése érdekében.

2.1.2. A nevelés-oktatás dologi feltételeinek javítása

Az infrastrukturális környezetben túl a nevelés, az oktatás, a képzés minősége alapvetően a nevelés-oktatás humán és dologi oldalának milyenségétől függ. Az intézkedés a dologi oldal – oktatástechnika, szakmai képzésnél speciális feltételek – fejlesztését célozza meg a közoktatási intézményrendszer valamennyi eleménél.

Intézkedéscsoport 2.2.

Foglalkoztatás támogatása

2.2.1. Szakember letelepedést segítő program

Az intézkedés célja, hogy megkönnyítse, elősegítse a magasan kvalifikált munkavállalók hosszútávra szóló letelepedését Tiszacsegén.

2.2.2. Foglalkoztatást elősegítő program

Az intézkedés keretében a helyi adórendszerben ma is meglévő kedvezmények fenntartására, továbbfejlesztésére kerül sor. A helyi foglalkoztatási mutatók javítását Tiszacsege foglalkoztatási programok segítségével, a munkaerő mobilitás erősítésével, átképzéssel, a beruházási, befektetői környezet kedvező bővítésével kívánja elérni. Tiszacsege egyik fontos munkaerő-piaci jellemzője a regisztrált munkanélküliek magas száma, melynek több mint 80%-a fizikai, és kevesebb, mint 20%-a szellemi foglalkozású.

Intézkedéscsoport 3.1.

Városmegújítás, lakásprogram

3.1.1. Komplex városközpont fejlesztés

Az intézkedés olyan projektek gyűjteménye, amelyek révén pályázati, önkormányzati és vállalkozói források bevonásával kisvárosias jellegű, rendezett településközpontot lehet létrehozni. A kistérségi póluspont szerep erősítése komplex megközelítést igényel, amely nem csupán a jogszabályilag kötelező funkciók ellátására koncentrál, hanem az igazán minőségi szolgáltatások nyújtása érdekében az ezt megalapozó, gazdasági- társadalmi fejlődés megvalósítására törekszik. Ennek az egyik legfontosabb része a település korszerű, mai igényeknek megfelelő, többfunkciós piacának létrehozása egy új helyszínen.

3.1.2. Szociális célú otthon, bérlakás, lakásépítés

Az intézkedés céljai között önköltséges lakás, bérlakás, bentlakásos nyugdíjas otthon építése szerepelhet tekintettel arra, hogy e két réteg képes a legkevésbé megoldani saját erőből a helyzetüknek legmegfelelőbb lakhatást.

3.1.3. Építési telkek kialakítása

Az intézkedés célja az üdülési övezetben új utcák és telkek kijelölése, alpinfrastruktúrájának kialakítása és értékesítése. Az érzékelhető kereslet kielégítése növelheti a turisztikai aktivitást.

3.1.4. A városi zöldterületek fejlesztése

Az intézkedés a városi zöldfelületek – parkok, közterek, játszóterek, zöldsávok, erdők – megújításával, létrehozásával, gondozásával kapcsolatos projecteket tartalmazza.

Intézkedéscsoport 3.2.

Vonalas infrastruktúra fejlesztése

3.2.1. Közút- és járdafejlesztés

A gazdasági program a közútfejlesztés intézkedésben új, vagy jelentősen megrongálódott utak felújítási elemeit tartalmazza. Olyan új utak építését irányozza elő, amelyek főleg a mezőgazdasági, turisztikai, ipari vagy lakóterületek feltárását szolgálják (Tizsaközi út, Tuka-Kendergyárhoz vezető út). Kapcsolódó cél a járdahálózat rehabilitációja, illetve a hiányzó létesítményelemek kiépítése.

3.2.2. Kerékpárút fejlesztése

Az intézkedés célja a város kerékpárhálózatának fejlesztése, amely által a településen belül könnyebbé válik a kerékpáros közlekedés. A belterületen kívüli utak kialakításával a környező településekkel való összeköttetés is kialakul, mely nemcsak a lakosság, hanem a településre érkező turisták érdekeit is szolgálja.

3.2.3. Csapadékvíz-elvezetés fejlesztése

A csapadékvíz elvezető hálózat további folyamatos tervszerű karbantartása, kialakítása szükséges, valamint a település központjában a csapadékelvezető árkok kiváltása csatornahálózatra (további teret biztosítana parkolás céljára).

Intézkedéscsoport 3.3.

Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése

3.3.1. Egészségügyi intézményhálózat fejlesztése

Az intézkedés célja a háziorvosi ellátórendszer, illetve a kapcsolódó egészségügyi szolgáltató rendszerek fejlesztése, centralizálása.

3.3.2. Szociális ellátórendszer fejlesztése

Az intézkedés célja az ellátórendszer elemeinek fejlesztése.

Intézkedéscsoport 3.4.

A kulturális, sport infrastruktúra fejlesztése

3.4.1. Kulturális intézményrendszer fejlesztése

Az intézkedés célja az intézményrendszer elemeinek fejlesztése, folyamatos bővítése.

3.4.2. Sportinfrastruktúra fejlesztése

Az intézkedés célja az intézményrendszer elemeinek fejlesztése, különös tekintettel a szabadidő és tömegsport infrastruktúrájának megteremtésére.

Intézkedéscsoport 3.5.

Információ technológiai fejlesztések

3.5.1. Városi információs portálhálózat kialakítása

Az intézkedés szorosan kapcsolódik az elektronikus ügyintézés – az e-közigazgatás – kialakításához. Tartalmazza az önkormányzati egyablakos ügyintézés kialakítását, egy olyan portálhálózat kialakítását, amely biztosíthatja bejelentkezést, tájékoztat a feltételekről. Az

intézkedés keretében kerülne sor a hálózat idegenforgalmi célú hasznosítására is, amennyiben a portálok általános és több nyelvű információs rendszerként is üzemelnének.

5. Tiszacsege városfejlesztésnek tervezett projektjei, jövőképe

A település számára a tervezett projektek megvalósítása által tervezi elérni a kitűzött célokat. Ennek érdekében az Önkormányzat meghatározta azokat a tervezett fejlesztéseket, amelyek megvalósulása által a célkitűzéseket elérhetik.

A települési belterületi utak és járdák felújítása folyamatosan tervezett és megvalósított projekt, mivel a településen még nem minden út rendelkezik szilárd burkolattal, illetve a korábban már felújított utak, járdák is fejlesztésre szorulnak.

A jelenlegi Piaccsarnok nem felel meg az igényeknek, azért egy teljesen új csarnok kialakítását tervezi megvalósítani a település egy új helyszínén.

A település mindenképpen szeretne egy Művelődési Házat kialakítani, mivel a TOP 2.1.5 Zöld város program keretében kialakított Szolgáltató Csarnok miatt ez megszűnt. Erre alkalmas területe az önkormányzatnak még nincs, de a település központjában lenne lehetőség két kb. 1000 m²-es telek megvásárlására.

Központ, városközpont épületeinek a homlokzatának a felújítására is kiemelt figyelmet fordítanak, annak érdekében, hogy elérjék a kisvárosi, egységes kinézetet. A központban szeretnék kialakítani sétányokat és parkos területeket, zöldövezeteket, rekreációs parkot, valamint játszótereket. A rekreációs park kialakításával a sportolási feltételek, ezen belül is a tömeg- és szabadidősport feltételeinek a megteremtése is fejlesztési cél.

A Tisza-parton nagy területtel rendelkezik az Önkormányzat, ahol turisztikai attrakciók fejlesztését szeretnék megvalósítani. Ilyen például a szabadstrand és kikötő kialakítása, valamint ötletként merült fel egy szabadidős sziget kialakítása is.

A turizmus fejlesztéshez a kerékpárút folytatása és kialakítása szükséges, amely akár túrák, körutak, tematikus körutak alapja is lehet, amelynek komplexebbé tételeként megállóhelyeket terveznek kialakítani. Tervben van egy kerékpáros központ kialakítása is, amely pihenőhelyként és szervízhelyként is funkcionál. Irányát tekintve Balmazújváros, Hortobágy és Újszentmargita felé érdemes kialakítani, ezzel létrehozva a települések közti kapcsolatot.

A jelenleg használaton kívüli, korábbi Honvédüdülő felújítása is tervben van, amelyet turisztikai szálláshelyként is lehetne majd működtetni.

A strand fejlesztésének megvalósításához elkészítésre kerül a Strandfejlesztési Koncepció, mivel a régi strand átalakítása a település fejlődése és a turisztikai kínálat bővítése érdekében

indokolt. Ehhez a teljes strand és kemping átalakítása szükséges, bontásokkal, építésekkel, egybekötve, az eredeti területeket áthelyezve. Indokolt lehet a kemping áthelyezése és átalakítása is.

A projekt megnevezése:	A projekt rövid leírása
Idősek bentlakásos otthona létesítése	A településen élő önellátásra képtelen vagy részben képes időskorú lakosság számára bentlakásos idősotthonok létesítése
Strand fejlesztése	A város termálstrandjának teljes körű fejlesztése, a meglévő medencék, kiszolgáló egységek, parkolók, rekreációs terek felújítása, wellness attrakciókkal történő fejlesztése. Új élménymedence létesítése, fedett termálmedence és kiszolgálóegységeinek felújítása.
Művelődési ház létesítése	A városi lakosság közművelődésének biztosítását szolgáló épület létesítése, rendezvénytér és kiszolgáló egységek létrehozása által.
Városközpont fejlesztése, sétány kialakítása, közterületek rendezése	A város élhetőbbé tétele érdekében a közösségi élet fellendítése és a város turisztikai szempontú vonzóbbá tétele érdekében teljeskörű városközpont fejlesztés, felújítás, sétány, pihenőpark, térkövezés megvalósítása által.
Belterületi úthálózat, járda felújítása	A település belterületi úthálózatának minősége nagyon rossz, a biztonságos közlekedés egyre inkább nehezített. Cél a városban a megrongálódott aszfalttal rendelkező utak felújítása, illetve a még burkolattal nem rendelkező utak pormentesítése, aszfaltozása.
Kerékpárút felújítása/építése	A lakosság kerékpáros közlekedésének biztonságossá tétele érdekében a meglévő kerékpárút fejlesztése, felújítása, új kerékpárút létesítése, mely által mind a városi lakosság, mind a kerékpárturizmust igénybe vevők közlekedése biztonságossá, komfortosabbá válna, a város közlekedési infrastruktúrája jelentős mértékben fejlődne.
Víz- csatornahálózat felújítása	A település ivóvízhálózata régi, elavult, teljeskörű felújítás szükséges ahhoz, hogy a lakosság számára biztosított ivóvízszolgáltatás folyamatos és zökkenőmentes legyen.
Szociális célú bérlakások számának növelése	Tiszacsegén sok a hátrányos helyzetű, nehéz élethelyzetben élő, lakhatási problémával küzdő család. A lakhatási problémák kezelésére megoldást nyújthat a szociális célú bérlakások létesítése.
Zöldhulladék lerakó/feldolgozó telephely létesítése	A településen keletkező zöldhulladék kezeléséhez lerakó és feldolgozó telephely létesítése, komposztáló egységek, aprító gépek kihelyezésével. A beruházással elérni kívánt cél a településen keletkező zöldhulladék városi szintű kezelése, munkahelyteremtés, tüzelőanyag gyártás (brikett), valamint komposztként történő felhasználás.
Napelempark létrehozása	A város energetikai ellátásának gazdaságosabbá tétele érdekében napelempark létesítése.
Tiszahíd kialakítása	Hajdú-Bihar Megye és Borsod-Abaúj-Zemplén Megye összeköttetésének elősegítése érdekében híd létesítése a Tiszán. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése által a két megye településeinek elérhetősége mind turisztikai, mind gazdasági szempontból javulna.
Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai felújítása	Cél az önkormányzati tulajdonú épületek gazdaságosabbá tétele energetikai hatékonyság tekintetében, amely a költséghatékonyság mellett a rendezett településkép kialakítását is hivatott szolgálni.

Közétkeztetést biztosító egység fejlesztése	Tiszacsege közétkeztetésének biztosítását szolgáló főző-és tálalókonyha felújítása.
Önkormányzati szálláshelyek felújítása	A turizmusfejlesztés egyik alappillére a szolgáltatások fejlesztése mellett a megfelelő számú és színvonalú szálláshelyek jelenléte. Ennek érdekében önkormányzatunk célul tűzte ki a saját tulajdonú szálláshelyszolgáltatást biztosító épületeinek felújítását.
Skanzen létesítése	A helyben található mesterségek, hagyományörző célzatú attrakciók bemutatására, a közösségi élet fejlesztésére szolgáló bemutató tér, épület, és kiszolgáló egységeinek létrehozása, mely turisztikai vonzerőt is jelent a város számára.
Tiszapart fejlesztés I.	Tiszapart turisztikai szolgáltatások létrehozása a Bejárható Magyarország Programban meghatározott járműdokhoz kapcsolódó: kiránduló hajózás, kajak-kenu, kerékpáros, lovas és gyalogos turizmus szolgáltatás fejlesztése. Ennek érdekében szocilás blokkok (wc, mosdó, zuhanyzó, mosogató és mosókonyha, öltöző, ételmelegítő pont) kialakítása, camping fejlesztése, áram és vízvételi lehetőségek kiépítése, lakókoosis és sátor helyek kialakítása, kinti főzőhelyek kialakítása. információ s pont létrehozása. Hulladék gyűjtő és lerakó helyek, kerékpár szerviz és kölcsönző.
Tájétekekre alapozott térségfejlesztés	A Tiszavölgy mentén létrejött települések hagyományaira, táji és kulturális értékeire épülő turizmus és gazdaság fejlesztés. A megvalósítás fontos eleme a helyi értékek feltérképezése, értéktári kataszterezése, helyi, - tájegységi-, megyei-, és nemzeti értéktárba rendezése. Helyi termék és márkaképzés. Az értékeinkre alapozott tematikus turisztikai csomagok létrehozása: pl. Örökségtúrák létrehozása, kapcsolódva a Felső-Tiszavidék Örökség túráihoz kiemelkedő turisztikai célpontként a Tiszafüred-Tokaj-Sárospatak-Vásárosnamény- Cégénydányád-Záhony tematikus túraútvonalon.
Helyi termék előállítás, helyi gazdaságfejlesztés	Zöldség -gyümölcs termesztő és feldolgozó kisüzem létrehozása, melegházak létesítése termálvizes fűtéssel. Cél: helyi adottságokra épülő – üzleti alapokra helyezett, vállalkozás beindítása (önkormányzati tulajdonú kft. Vagy szociális szövetkezet). Önálló értékesítési rendszer és partnerhálózat kialakítás. Gasztró partnereink, a környező éttermek, vásárlói közösségeket megcélözva. Valamint a helyi óvodások és iskolások körében is kialakítani az egészségtudatos és környezet tudatos életmód fontosságának hangsúlyozását, kicsit divatot is teremtve mindannak, ami természet, ami természetes. Mezőgazdasági gyakorlat keretében diákok érkehetnek (bio)kertészetünkbe, feldolgozó üzemünkbe, hogy elsajátítsák a zöldség gyümölcstermesztés feldolgozás alapjait. További cél, hogy hűtőkamrák, a napkollektoros aszaló berendezések és egy 150 négyzetméteres polikarbonát melegházunk segítse a termék tárolását, és előállítását. Feldolgozó kézműves manufaktúra keretében történne a termék feldolgozás, csomagolás. Ehhez konyhatechnikai berendezések beszerzésére is szükség van.
Tematikus térségfejlesztési modellekben való részvétel.	Projektötlet a hazai szelíd turizmus zöldutas módszertannal történő fejlesztésére Cél: kapcsolódás a megyei és a magyarországi és nemzetközi zöldutak (Greenways, Hortobágy Kincse, OUR WAY) egyedi táji adottságokon, természeti és kultúrtörténeti értékeken alapuló öko- és aktív turisztikai kínálatának fejlesztése és ismertségének növelése, amely hozzájárul a zöldutas térségek közösség- és térségfejlesztő hatásának, a helyi felelős társadalom erősítéséhez is. A zöldutak létrehozása érdekében kialakított helyi együttműködések reflektálnak korunk civilizációs kihívásaira, így különösen a klímaváltozásra, a társadalmi kirekesztődésre, elősegíthetik a mintát adó felelős közösségi és egyéni válaszok kialakítását. A zöldutak, mint alulról építkező civil kezdeményezések a hazai és nemzetközi natúrparkokkal együttműködve hozzájárulhatnak a helyi társadalmak magasabb szintű, ökotudatos együttműködéséhez. Közös fő feladatuk a természet, a táj és az ember törekény harmóniájú együttműködésének óvó megszilárdítása. Célállapot: A zöldutak már középtávon képessé válnak a bennünk rejlő térség- és közösségfejlesztő lehetőségek kihasználására. Helyi termékeken és táji adottságokon alapuló aktív- és ökoturisztikai kínálatukkal unikális tényezőként tudnak megjelenni hazánk turisztikai piacán, környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból is fenntartható, alacsony bejutási küszöbű együttműködést biztosító gyakorlati megoldásaikkal.

6. Indikátorok

Az indikátor-rendszer célja, hogy követhetővé, megfoghatóvá, mérhetővé tegye a stratégiai célok eredményét, hatását. Két indikátortípust használunk. A hatásindikátor segítségével a stratégiai cél által kiváltani szándékozott társadalmi-gazdasági hatást jelezzük, míg az eredményindikátor a mennyiségileg leírható eredményt rögzíti intézkedésenként

	Hatásindikátor	Eredményindikátor
Prioritás 1. Vállalkozásfejlesztés		
1.1. Gazdasági infrastruktúra fejlesztése	Kis- és közepes vállalkozói szféra erősödése; Foglalkoztatás- diverzifikáció	Ipari parki terület növekedése
1.2. Turizmusfejlesztés	Az idegenforgalom bővülése; Jövedelem- diverzifikáció	Látogatók számának növekedése; A vendégéjszakák számának növekedése
1.3. Befektetés-ösztönzés	Új vállalkozások megjelenése	GDP/fő/év emelkedése
Prioritás 2. Foglalkoztatás- és humán erőforrás-fejlesztés		
2.1. Nevelési-oktatási infrastruktúra fejlesztése	A nevelés, oktatás színvonalának emelkedése	A pályakezdő munkanélküliek számának csökkenése
2.2. Foglalkoztatás támogatása	A munkahelyek biztonságának emelkedése; A kvalifikált munkaerő arányának emelkedése	A munkahelyek számának emelkedése
Prioritás 3. Környezeti és jólétfeltételek javítása		
3.1. Város megújítás, lakásprogram	Kulturált, esztétikus városmag kialakulása	Új lakások számának növekedése
3.2. Vonalas infrastruktúra fejlesztése	Az életfeltételek javulása a városban; A lakóingatlanok komfortosságának emelkedése; A környezetbiztonság javulása	A belváros forgalmának csökkenése; A város elérhetőségének javulása; Lakossági rákötések számának emelkedése
3.3. Egészségügyi, szociális infrastruktúra fejlesztése	Az ellátási biztonság javulása; A szolgáltatási szint emelkedése; A várható élettartam emelkedése	Az orvosi rendelők centralizálásának és minőségének emelkedése; A szociális ellátási formák bővítése
3.4. Kulturális- és sport infrastruktúra fejlesztése	A szolgáltatási szint emelkedése; A várható élettartam emelkedése	Rendezvények számának növekedése; A kulturális és sportintézmények látogatóinak növekedése
3.5. Információ technológiai fejlesztések	Az információhoz jutás lehetőségének javulása	A városi portálrendszer megteremtődése